

Vädjan till Pargas kulturnämnd

Den kommunala finansieringens inverkan på Musikinstitutet Arkipelags verksamhet i Pargas stad /

Vetoomus Paraisten kulttuurilautakunnalle

Kuntarahoituksen vaikutus Musiikkiopisto Arkipelagin toimintaan Paraisilla

SVE

Arkipelag är en aktiv hobby- och kulturaktör i sin hemstad. Musikinstitutet Arkipelag är en läroinrättning som ger grundundervisning enligt fördjupad lärokurs i musik och dans. Dess verksamhetskommuner är Pargas, S:t Karins och Kimitoön. I förhållandet till invånarantalet, är mängden personer som utövar musik och danshobby i de tre verksamhetskommunerna störst i Pargas. Av 746 elever är nära på hälften (364) från Pargas. Det är 15,5% av alla 0 -14-åriga barn och ungdomar som bor på Pargas stads område. (Statistikcentralen 2020).

Nästan en av sex under 15-åriga Pargasbor har musik eller dans som hobby vid Arkipelag. I S:t Karins är motsvarande tal under 4 %. Kulturhobbyverksamheten har således långa anor i staden och en stadig grund. Institutet inledde sin verksamhet i Pargas 1981.

Det kommunala bidragets inverkan på Musikinstitutets verksamhet

Finansieringen för vår grundundervisning i konst, baserar sig på statens och kommunens ekonomiska bidrag samt elevavgifter. Kommunens finansieringsandel är cirka en femtedel av vår helhetsfinansiering. Förutom det, ansöker vi årligen om olika projektbidrag och bidrag, vilka inte är avsedda för bekostande av institutets grundverksamhet.

Statsbidraget vi åtnjuter, baserar sig på det årliga antalet undervisningstimmar, som utbildningsstyrelsen har preciserat i samband med beviljandet av organiseringsstillståndet. Timantalet som institutet bör fylla är 18 340 undervisningstimmar per år. Det betyder cirka 524 undervisningstimmar per vecka, varav lite över en tredjedel sker i verksamhetspunkten i Pargas (180/v år 2020).

Musiikkiopisto Arkipelag, Fredrikanaukio 2, 21600 PARAINEN

Rehtori: GSM 0400-827 765 Kanslia: (02) 458 5803 Fax: (02) 458 5802

Sähköposti: rektor@arkipelagmusik.fi / kansli1@arkipelagmusik.fi / kansli2@arkipelagmusik.fi

Statsandelens exakta summa per lektion bestäms årligen ur statens budget. Efter år utan höjningar i statsbidraget, gjordes i början av år 2020 äntligen en indexhöjning. Statsbidraget är dock inte avsett att ensamt täcka de årliga verksamhetskostnaderna inom grundutbildningen i konst.

Statens och kommunens finansiering är en förutsättning för rimliga elevavgifter och för möjlighet till likvärdigt deltagande. Lagen för grundundervisningen klarlägger att elevernas terminsavgifter bör hållas överkomliga. Som exempel kan nämnas musikinstitutens orimligt höga elevavgifter i huvudstadsregionen, vilka är en följd av sänkta kommunala bidrag. En höjning av terminsavgifter inverkar inte lika mycket på elevantalet på stora orter som i glesbyggda skärgårdskommuner på grund av en större efterfrågan i städer. På mindre orter finns rädslan att likvärdigheten försämras då familjer allt mer tvingas stå för allt högre kostnader.

Varför borde kommunen stöda grundutbildningen i konst och vad är det som kostar?

Grundutbildning i konst, är en grundservice som hör till varje livskraftiga kommuns servicestruktur, på vilken kommunerna även i osäkra ekonomiska tider borde våga satsa för dess välfärdseffekt på lång sikt. Vi önskar Pargas stad skulle se grundutbildningen i konst som en attraktiv service som för sin del lockar nya barnfamiljer, företagare och skattebetalare till orten. Framtidens trend tyder starkt på att det finns ett intresse att flytta till mindre orter närmare naturen, men man vill inte ha sämre service. Att köra långa vägar till hobbyverksamheter är för många i dessa klimatförändringstider inte längre meningsfullt. Hobbyn skall finnas på nära avstånd och man förväntar sig samma kvalitet av den som i större städer.

Elevantalet och mängden undervisningstimmar i skärgården varierar tidvis med förändringar i inflyttning och nativitet. Undervisningskostnaderna är således högre än på områden med bättre trafikförbindelser. Utan offentligt stöd är det omöjligt att genom prissättning tävla med andra hobbyverksamheter. Jämfört med mången annan hobbyverksamhet, är grundutbildning i konst en professionellt ledd pedagogisk verksamhet. Stigande elevavgifter skulle givetvis minska på musik- och danshobbyns likvärdighet och tillgänglighet i Pargas.

Musikundervisningen är mer kostsam på grund av att den bygger på individuell undervisning med auditiv karaktär. Det är viktigt för läraren att kunna lyssna till elevens spelande och tonbildning. Därför är inte gruppundervisning möjlig i instrument- och sångstudier. Orkester- och samspelegrupper, vilka är en märkbar del av studierna, erbjuder emellertid möjlighet till deltagande i samspel.

Bevarandet av högklassig grundutbildning i konst kräver en utveckling av det kommunala anslaget

På grund av kommunens ekonomiska utmaningar, har det kommunala bidraget de senaste åren inte kunnat svara på våra stigande verksamhetskostnader. Risken är att de fordrade undervisningstimmarerna inte fylls och institutet i framtiden förlorar även en del av sitt statsbidrag. Det skulle vara beklagligt om skärgårdskommunernas historiskt speciella musikutbildning skulle förfalla och till slut försvinna till större tillväxtområden, där det redan finns ett större utbud av hobbyverksamheter.

I Pargas höjdes det elevspecifika bidraget senast i början av år 2013 från 780 euro till 810 euro. Kommunavtalet i våra övriga verksamhetskommuner har förnyats i början av år 2020 och elevplatsens pris (880 €) täcker nu bättre våra verksamhetskostnader. Vi förstår Corona-tidens

Musiikkiopisto Arkipelag, Fredrikanaukio 2, 21600 PARAINEN

Rehtori: GSM 0400-827 765 Kanslia: (02) 458 5803 Fax: (02) 458 5802

Sähköposti: rektor@arkipelagmusik.fi / kansli1@arkipelagmusik.fi / kansli2@arkipelagmusik.fi

utmaning och olika kommuners möjlighet att stöda grundundervisningen i konst. Vår önskan är trots allt att även i fortsättningen bättre kunna utveckla kommunavtalen också i vår hemkommun Pargas, där vår verksamhet är aktivast och deltagarantalet har hållits stabilt trots befolkningsutvecklingen.

Staden har gjort beslut om att avsluta det årliga stödet för Arkipelags dansundervisning (6000 €/år) från början av år 2021. Dansundervisningens kostnader ökar i och med att staden inte har tillräckligt med utrymmen att erbjuda för fritidsverksamhet. Utrymmen måste därför hyras av privata aktörer. Växande hyreskostnader och bortfallet av det kommunala stödet för dansen, anstränger redan i sig musikinstitutets ekonomi.

Sist och slutligen är grundundervisningen i konst i Finland unik, även med internationella mått mätt. Musikundervisningen har för sin egen del varit med och byggt det finländska välfärdssamhället genom att erbjuda hela befolkningen likvärdiga studiemöjligheter. Den finländska klassiska musikens framgång i världen är inte en slump utan ett resultat av ett långsiktigt, målinriktat och med offentliga medel stött system för musikinstitut. Det skulle inte framstå toppar bland en liten befolkning om man inte hade möjlighet att utöva musik runtom i landet, även på små orter.

I Pargas är mångsidigheten inom grundundervisningen i konst väldigt unik. Samarbetet Kulturskolor och dess verksamhetsmodeller har uppmärksammats även nationellt då verksamhetsledaren för Taiteen perusopetusliitto, Viivi Seirala, besökte Pargas. Vid sidan av de små aktörerna behövs en större välrotad aktör som har resurser att även administrativt stöda de mindre. Det borde inte ligga i stadens intresse att försvaga, utan istället starkt värna om en aktör som representerar den lokala identiteten och traditionen.

FIN

Arkipelag on kotikaupunkinsa aktiivinen harrastus- ja kulttuuritoimija

Musiikkiopisto Arkipelag on laajan oppimäärän musiikin ja tanssin perusopetusta antava oppilaitos, jonka toimintakuntina ovat Parainen, Kemiönsaari ja Kaarina. Asukasmäärään suhteutettuna Paraisilla musiikin ja tanssin harrastajamäärämme ovat suurimmat kaikista kolmesta toimintapaikkakunnastamme. 746 oppilaastamme paraislaisia on melkein puolet (364). Se on 15,5 % Paraisten kaupungin alueella asuvista 0-14 -vuotiaista lapsista ja nuorista (Tilastokeskus 2020).

Lähes yksi kuudesta paraislaisesta alle 15-vuotiaasta harrastaa musiikkia tai tanssia Arkipelagissa, kun esimerkiksi Kaarinassa vastaava luku on vain alle 4 %. Kulttuurin harrastamisella on siis kaupungissa pitkät perinteet ja vakaa pohja. Opisto aloitti toimintansa Paraisilla vuonna 1981.

Kuntarahoituksen vaikutus Musiikkiopisto Arkipelagin toimintaan

Musiikkiopisto Arkipelagin rahoitus perustuu valtion ja kunnan rahoitusosuuksiin ja oppilasmaksuihin. Kuntarahoituksen osuus kokonaistaloudestamme on noin yksi viidennes. Lisäksi haemme vuosittain erilaisia hankerahoituksia ja apurahoja, joita ei ole kuitenkaan tarkoitettu opiston perustoiminnan rahoittamiseen.

Musiikkiopisto Arkipelag, Fredrikanaukio 2, 21600 PARAINEN

Rehtori: GSM 0400-827 765 Kanslia: (02) 458 5803 Fax: (02) 458 5802

Sähköposti: rektor@arkipelagmusik.fi / kansli1@arkipelagmusik.fi / kansli2@arkipelagmusik.fi

Saamamme valtiosuuden määrä perustuu vuotuisen opetustuntimäärään, jonka opetushallitus on määritellyt koulutuksen järjestämisluvan myöntämisen yhteydessä. Tuntimäärä, joka opiston on valtiosuus saadaksesen täytettävä, on 18 340 oppituntia vuodessa. Se tarkoittaa noin 524 oppituntia viikossa, joista Paraisten toimipisteessämme opetetaan vähän yli kolmannes (180/v. 2020).

Opetustuntikohtainen valtiosuuden tarkka tuntihinta määritellään valtion budjetista vuosittain. Vuosien jäissä olemisen jälkeen valtiosuuksiin tehtiin vihdoin indeksikorotus vuoden 2020 alussa. Valtiosuutta ei ole kuitenkaan tarkoitettu yksin kattamaan taiteen perusopetuksen oppilaitosten vuosittaisia toimintakuluja.

Riittävä kuntien ja valtion rahoitus on edellytys kohtuullisille oppilasmaksuille ja kaikkien oppilaiden yhdenvertaiselle osallistumismahdollisuudelle. Laki taiteen perusopetuksesta määrittelee, että oppilaan lukukausimaksujen on pysyttävä kohtuullisina. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla musiikkiopistojen oppilasmaksut ovat nousseet kuntatukien heikkenemisen myötä kohtuuttoman korkeiksi. Isoilla paikkakunnilla lukukausimaksujen kohoaminen ei vaikuta oppilasmääriin yhtä voimakkaasti kuin harvaan asutuissa saaristokunnissa, koska isossa kaupungissa tulijoita riittää. Pienellä paikkakunnalla pelkona on kuitenkin harrastamismahdollisuuksien yhdenvertaisuuden rapistuminen kulujen vyöryessä yhä enemmän perheiden maksettavaksi.

Miksi kunnan tulisi tukea taiteen perusopetusta ja mikä siinä oikein maksaa?

Taiteen perusopetus on peruspalvelu, joka kuuluu jokaisen elinvoimaisen kunnan palvelurakenteeseen ja johon kuntien tulisi taloudellisesti epävarmallakin hetkellä osata sijoittaa sen pitkän tähtäimen hyvinvointivaikutusten vuoksi. Toivomme, että Paraisilla laadukas taiteen perusopetus nähtäisiin vetovoimaisena palveluna, joka omalta osaltaan houkuttelee paikkakunnalle uusia lapsiperheitä, yrittäjiä ja veronmaksajia. Tulevaisuuden trendit viittaavat vahvasti siihen, että kaupungeista on kiinnostusta muuttaa pienemmille paikkakunnille lähemmäs luontoa, mutta palveluista ei olla valmiita tinkimään. Ilmastonmuutoksen myötä ajaminen yksityisautolla kauas harrastusten pariin ei ole monellekaan enää mielekäästä. Harrastus täytyy löytyä läheltä ja laadulta odotetaan samaa kuin isossa kaupungissa.

Saaristokunnissa taiteen perusopetuksen oppilasmäärät ja opetustuntien määrät vaihtelevat ajoittain muuttoliikkeen ja syntyvyyden vaihtelun myötä ja opetuksen järjestämiskustannukset ovat luonnollisesti korkeammat kuin hyvien liikenneyhteyksien päässä olevilla alueilla. Kasvavat oppilasmaksut vähentäisivät luonnollisesti musiikin ja tanssinharrastamisen yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta Paraisilla. Kilpailu muiden harrastustoimijoiden hinnoittelussa on ilman julkista tukea mahdotonta, koska toisin kuin usein muissa harrastuksissa, taiteen perusopetus on pedagogisesti pätevää, ammattilaisjohtoista toimintaa.

Musiikinopetuksesta tekee kalliimpaa myös sen perustuminen yksilöopetukseen opetuksen auditiivisen luonteen vuoksi. Opettajan on tärkeä kuulla oppilaan soittoa ja äänenmuodostuksen vivahteita ilman yhteissoitossa syntyvää kakofoniaa, jonka vuoksi ryhmäopetus ei ole musiikin soitin- ja lauluopinnoissa mahdollista. Ryhmässä soitetaan kuitenkin opintoihin kiinteästi sisältyvillä orkesteri- ja yhteissoittotunneilla.

Musiikkiopisto Arkipelag, Fredrikanaukio 2, 21600 PARAINEN

Rehtori: GSM 0400-827 765 Kanslia: (02) 458 5803 Fax: (02) 458 5802

Sähköposti: rektor@arkipelagmusik.fi / kansli1@arkipelagmusik.fi / kansli2@arkipelagmusik.fi

Laadukkaan taiteen perusopetuksen säilyttäminen vaatii kuntarahoituksen kehitystä

Viime vuosina kuntarahoitus ei ole kaikissa yhteistyökunnissamme pystynyt vastaamaan kasvaviin toimintakustannuksiimme kuntatalouden kohtaamien haasteiden myötä. Vaarana on, että jos tämä kehitys jatkuu, valtionosuuden ehtona olevat oppitunnit eivät täyty ja opisto menettää tulevaisuudessa myös osan valtionosuudestaan. Olisi sääli, jos saaristokuntien erityislaatuinen musiikkikoulutuksen historia rapistuisi ja häviäisi lopulta isompiin kasvukeskuksiin, joissa lasten ja nuorten harrastustarjontaa on jo muutenkin enemmän tarjolla.

Musiikinopetuksen oppilaskohtaista kuntaosuutta korotettiin Paraisilla viimeksi vuoden 2013 alussa 780 eurosta 810 euroon. Muissa toimintakunnissamme kuntasopimuksemme on uusittu vuoden 2020 alussa ja oppilaspaikan hinta (880€) kattaa nyt paremmin toimintakulumme. Ymmärrämme korona-ajan haasteet ja kuntien erilaiset mahdollisuudet tukea taiteen perusopetusta, mutta toivomme silti voivamme jatkossa kehittää kuntasopimuksia paremmin myös kotipaikkakunnallamme Paraisilla, jossa toimintamme on aktiivisinta ja harrastajien määrä on väestökehityksestä huolimatta pysynyt ennallaan.

Kaupungin vuosittainen tuki Arkipelagin tanssinopetukselle (6000 €/vuosi) on päätetty lopettaa vuoden 2021 alusta. Tanssinopetuksen kuluja lisää se, ettei kunnalla ole tarjota riittäviä harrastustiloja vaan tiloja täytyy vuokrata yksityisiltä tahoilta. Kasvavat vuokratulot ja tanssin kuntatuen loppuminen rasittavat jo itsessään opiston taloutta.

Lopuksi

Suomalainen taiteen perusopetuksen järjestelmä on kansainvälisesti mitattuna ainutlaatuinen. Musiikinopetus on ollut myös omalta osaltaan rakentamassa suomalaista hyvinvointivaltiota kaikille kansalaisille yhdenvertaisia opiskelumahdollisuuksia tarjoten. Suomalaisen klassisen musiikin menestys maailmalla ei ole sattumaa. Se on pitkäjänteisen, tavoitteellisen ja julkisin varoin tuetun musiikkiopistojärjestelmän tulos. Pienen kansan keskuudesta ei tulisi huippuja ilman, että musiikkia on voinut harrastaa ympäri Suomea, pienilläkin paikkakunnilla.

Taiteen perusopetuksen monimuotoisuus on Paraisilla erityislaatuista ja Kulturskolor-yhteistyö ja sen toimintamallit on huomattu jo valtakunnallisestikin taiteen perusopetusliiton toiminnanjohtaja Viivi Seiralan vieraillessa paikkakunnallamme. Pienempien toimijoiden rinnalla tarvitaan isoa ja juurevaa toimijaa, jolla on resursseja myös hallinnollisesti tukea pienempiään. Kaupungin intressinä ei pitäisi olla Paraisten paikallisidentiteettiä ja perinteitä edustavan toimijan rapauttaminen vaan sen toiminnan pitkäjänteinen ja vahva vaaliminen.

Med vänlig hälsning, på Musikinstitutet Arkipelags vägnar /
Ystävällisin terveisin, Musiikkiopisto Arkipelagin puolesta

Jenni Uimonen

rektor / rehtori
Musikinstitutet Arkipelag / Musiikkiopisto Arkipelag

Musiikkiopisto Arkipelag, Fredrikanaukio 2, 21600 PARAINEN

Rehtori: GSM 0400-827 765 Kanslia: (02) 458 5803 Fax: (02) 458 5802

Sähköposti: rektor@arkipelagmusik.fi / kansli1@arkipelagmusik.fi / kansli2@arkipelagmusik.fi